

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-669-0-81>

**ENGLISH AS A TOOL OF PROFESSIONAL COMMUNICATION
FOR MUSICIANS IN A GLOBAL CULTURAL CONTEXT**

**АНГЛІЙСЬКА МОВА ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
МУЗИКАНТІВ В ГЛОБАЛЬНОМУ КУЛЬТУРНОМУ
КОНТЕКСТІ**

Serhieieva H. A.

*Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Foreign Languages,
Kharkiv I.P. Kotlyarevsky National
University of Arts
Kharkiv, Ukraine*

Сергєєва Г. А.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов,
Харківський національний
університет мистецтв
імені І. П. Котляревського
м. Харків, Україна*

В умовах сучасних глобальних викликів міжнародна солідарність є критичною для виживання і збереження нашої країни. Солідарність – багатомірна система взаємодії між окремими групами людей, народами та суспільствами, де важливою складовою є культура загалом та музичне мистецтво зокрема. Спільність культурних цінностей об'єднує людей різних національностей, професійні спільноти, та створює міцну основу для емпатії, тривалої підтримки та взаємодопомоги. Мистецтво – один із найефективніших інструментів гуманітарного впливу, який часто називають «культурною дипломатією» або м'якою силою дипломатії.

Вважається, що музика сама по собі є універсальною мовою, якою музиканти взаємодіють зі світом, яка не обмежена кордонами, яку розуміють представники різних культур. Однак, дослідники, вказуючи на зв'язок між музикою, мовою та міжкультурною обізнаністю, зазначають, що для побудови міцних культурних, професійних зв'язків, для того щоб музика ефективно виконувала роль інструмента культурної дипломатії, потрібна також вербальна комунікація [1, с. 73].

Участь митців в різноманітних культурних та освітніх заходах, таких як навчання в закордонних закладах вищої музичної освіти, участь в майстер-класах, грантових програмах, міжнародних мистецьких проєктах, благодійних концертах та турах закордоном з метою промоції наших культурних цінностей та залучення міжнародної підтримки, потребує володіння англійською мовою, яка, незважаючи

на геополітичні зміни останнього десятиліття, залишається основним засобом професійної комунікації в глобальному культурному просторі.

Мовний бар'єр є однією із головних перешкод для того, щоб музиканти могли успішно реалізовувати не тільки мистецьку місію музики, але також і її гуманітарну місію. Отже, зважаючи на важливу роль англійської мови в контексті культурної дипломатії, коротко розглянемо деякі аспекти вивчення англійської мови студентами-музикантами. По-перше, цікавим є питання, як вивчення англійської мови впливає на формування особистості музиканта, як «агента» культурного впливу та частину світової професійної спільноти музикантів. По-друге, важливим також є питання специфіки навчання, зокрема, розвитку основних м'яких навичок, визначення інструментів для досягнення не тільки необхідного рівня спроможності реалізації комунікативних потреб майбутніх фахівців, але й формування в процесі вивчення англійської мови в університеті усвідомлення музики як інструменту гуманітарного впливу. Ці питання є частиною набагато ширшого кола лінгво-дидактичних проблем викладання англійської мови для спеціальних цілей.

Говорячи про перший аспект, зазначимо, що на нашу думку, володіння англійською мовою на рівні достатньому для здійснення міжнародної комунікації є важливим не тільки для спілкування, але й для формування у студента сприйняття себе як частини глобального культурного простору та міжнародної професійної спільноти. Англомова комунікативна компетенція музиканта в цьому контексті є також засобом для виходу за межі суто національного професійного середовища, розширення можливостей професійної та творчої реалізації, таких як участь в міжнародних проєктах, участь в міжнародних оркестрах або виступи на одній сцені з виконавцями з різних країн, тощо. І все це, безумовно, є внеском музиканта в популяризацію української культури закордоном, формування позитивного іміджу нашої країни для просування її інтересів в світі.

Щодо другого питання, то важливими “soft skills” для майбутніх музикантів є навички комунікації та роботи в команді, розвиток яких реалізується через виконання завдань, які імітують роботу в ансамблі чи оркестрі, в парах та групах. Формування міжкультурної компетенції відбувається через ознайомлення з музичними творами та роботу з текстами про музичну культуру різних країн.

З точки зору підходів до викладання професійної англійської мови, як засвідчує досвід викладання в юридичному університеті та в університеті мистецтв, однією з ефективних методик є CLIL (Content and Language Integrated Learning), яка передбачає вивчення мови через професійних контекст, що дозволяє одночасно удосконалювати мовну

компетенцію та необхідні для певного фаху м'які навички. Для студентів музичних спеціальностей це, зокрема, рольові ігри, наприклад, музичне інтерв'ю, музичний конкурс, створення музичного гурту, репетиція оркестру, тощо; командні творчі проєкти, наприклад, підготовка концерту, музичного фестивалю, створення музичного постера, а також аналіз та обговорення музичних творів, та ін.

Отже, специфіка навчання студентів-музикантів англійської мови в університеті полягає насамперед у відображенні конкретних комунікативних цілей в змісті освіти та методах їх досягнення. Актуальним є дослідження ролі англійської мови як інструменту культурного впливу, зокрема, через представлення національного музичного мистецтва та української культурної ідентичності на міжнародній арені, а також вивчення досвіду участі музикантів в міжнародній професійній та творчій діяльності та дослідження їх потреб у навчанні англійської мови.

Література:

1. Petrus, Raluca: Exploring intercultural awareness through songs. In: *Neue Didaktik*. 2012. 1. S. 125–136. URN: urn:nbn:de:0111-pedocs-100750 ; DOI: 10.25656/01:10075